

Nr. 99/5.05.2021

Către
SENAT

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări

Asociația Magistratului din România (AMR), Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO) și Asociația Procurorilor din România (APR), având în vedere invitațiile ce ne-au fost transmise, pentru participarea la ședința din 12 mai 2021, ora 14 – referitor la Proiectul de Lege privind desființarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției (L 76/2021), va transmite următorul

PUNCT DE VEDERE

I. Premisă: obligația respectării independenței justiției, asumată de România prin documente internaționale la care este parte și prin Constituție

I.1. Cu referire la dispozițiile Proiectului de desființare a Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție (SIJ) care vatamă în mod direct și evident independența justiției, astfel cum demonstrăm prin argumentele punctuale, concrete pe care le expunem în continuare, se impune să subliniem, cu precădere, următoarele aspecte esențiale pentru independența justiției, neluate în considerare de acest Proiect.

I.2. În conformitate cu art. 124 alin. 3 din Constituție, judecătorii sunt independenței și se supun numai legii, Consiliul Superior al Magistraturii fiind, potrivit art. 133 alin. 1 din Constituție, garantul independenței justiției¹, rol constituțional pentru a cărui realizare, Consiliul îndeplinește și alte atribuții stabilite prin legea sa organică (art. 134 alin. 4 din Constituție).

¹ Rolul Consiliului Superior al Magistraturii, de *garant al independenței justiției*, este expres consacrat și în art. 1 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, precum și în art. 1 alin. 4 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1375/2015.

► Astfel cum statuează art. 152 alin. 1 din Constituție, **dispozițiile privind independența justiției (...) nu pot forma obiectul revizuirii.**

I.3. Curtea Constituțională a precizat, în Decizia nr. 2/11 ianuarie 2012², că independența judecătorilor, atât din punct de vedere funcțional, în raporturile cu reprezentanții puterii legislative și executive, cât și personal, respectiv al **statutului care trebuie să i se acorde judecătorului prin lege**, reprezintă o **garanție destinată înlăptuirii unei justiții independente, imparțiale și legale, în numele legii**³.

I.4. Independența instanțelor este stabilită prin art. 126 alin. 1 din Constituția României, potrivit căruia „*Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege*”⁴. Aceasta înseamnă că, în realizarea actului de justiție, judecătorii nu pot fi influențați de puterea executivă sau legislativă, **independența acestora neputând fi pusă în discuție sub niciun aspect.**

Stabilind că scopul **independenței judecătorilor constă inclusiv în a garanta fiecărei persoane dreptul fundamental de a fi examinat cazul său în mod echitabil, având la bază doar aplicarea legii**, art. 3 alin. 3 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor apără imperativ judecătoriei, inclusiv de orice fel de „*restricții*”⁵ sub care ar putea lua deciziile, orice persoană, organizație, autoritate sau instituție fiind datorate să respecte independența judecătorilor (art. 3 alin. 4).

Potrivit art. 3 alin. 1¹ din Legea nr. 303/2004, **procurorii sunt independenți în dispunerea soluțiilor**, în condițiile prevăzute de Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

I.5. În art. 73 din Legea nr. 303/2004 se prevede, în mod clar, că „*Stabilirea drepturilor judecătorilor și procurorilor se face ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege pentru aceste funcții și urmărește garantarea independenței și imparțialității acestora*”.

Independența judecătorilor este afirmată și dintr-o altă perspectivă, prin art. 46 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, reglementare potrivit căreia, verificările efectuate personal de președinți sau vicepreședinți ori prin judecători

² publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.131 din 23 februarie 2012

³ a se vedea pct. IV alin. 3 din considerentele Curții Constituționale expuse în Decizia nr. 2/2012

⁴ Dispoziția constituțională se regăsește și în art. 1 alin. 1 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

⁵ Sintagma legală este „*niciun fel de restricții*”, cu referire la imperativul ca judecătorii să ia decizii fără niciun fel de restricții.

anume desemnați trebuie să respecte principiile independenței judecătorilor și supunerii lor numai legii, precum și autoritatea de lucru judecat.

Art. 64 alin. 2, alin. 5 și art. 67 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 conțin prevederi care afirmă, în mod expres, *independența procurorilor în soluțiile dispuse*, ei putând contesta la Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, în cadrul procedurii de verificare a conduitei judecătorilor și procurorilor, *intervenția procurorului ierarhic superior, în orice formă, în efectuarea urmăririi penale sau în adoptarea soluției*, respectiv dispunerea, de către procurorul ierarhic superior, a măsurii de trecere a lucrărilor repartizate unui procuror, la un alt procuror.

De asemenea, *procurorul este liber să prezinte în instanță concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ținând seama de probele administrate în cauză. Procurorul poate contesta la Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii intervenția procurorului ierarhic superior, pentru influențarea în orice formă a concluziilor.*

Independența justiției este garantată și prin statuarea, în mod expres, în art. 1 alin. 1, alin. 2 din Legea nr. 317/2004, a rolului constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii, de *garant al independenței justiției*, cât și prin accentuarea independenței în sine a Consiliului, consolidată prin prevederea potrivit căreia „ (...) *se supune în activitatea sa numai legii (...)*”. Atribuțiile secțiilor și plenului CSM de apărare a independenței judecătorilor, a independenței procurorilor în dispunerea soluțiilor și a independenței justiției, în ansamblul ei, sunt prevăzute în art. 30 din Legea nr. 317/2004.

I.6. Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1375/2015, prevede, în art. 1 alin. 1, că „*Puterea judecătorească este separată și în echilibru cu celelalte puteri ale statului, având atribuții proprii, ce sunt exercitate prin instanțele judecătorești, în conformitate cu principiile constituționale ale independenței, și inamovibilității judecătorilor, precum și cu celelalte dispoziții legale*”.

I.7. Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii reglementează, în art. 3 alin. 1, **obligația judecătorilor și procurorilor de a apăra independența justiției**, iar în art. 3 alin. 3, posibilitatea acestora de a se adresa Consiliului Superior al Magistraturii pentru orice faptă de natură să le afecteze independența, imparțialitatea sau reputația profesională.

I.8. Prin Decizia nr. 2/11 ianuarie 2012⁶, Curtea Constituțională a statuat: *„Întrucât justiția privește persoane, toate garanțiile de ordin constituțional sau infraconstituțional care se referă la înfăptuirea sa servesc, în ultimă instanță, realizării drepturilor și libertăților acestora. (...) Curtea constată că **independența judecătorilor - indiferent de aspectele sub care aceasta poate fi abordată** - nu este reglementată ca un scop în sine și, cu atât mai puțin, un privilegiu al acestora, ci, slujind înfăptuirii justiției, **reprezintă o garanție oferită cetățenilor**. Aceștia trebuie să aibă certitudinea că magistrații sunt independenți de reprezentanții puterii legislative și executive și că, indiferent de statutul lor special, se supun legii, inclusiv normelor care consacră răspunderea disciplinară, pentru a-și exercita puterile conferite cu responsabilitate”⁷.*

► Așadar, orice atingere adusă **independenței magistratului, „indiferent de aspectele sub care aceasta poate fi abordată”, are consecințe negative asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, dat fiind că independența justiției constituie o garanție consacrată pentru un proces echitabil.**

I.9. Independența justiției este o valoare fundamentală a statului de drept, nefiind un privilegiu al magistratului, ci un drept al cetățenilor de a beneficia de garanțiile unui stat în care nimeni nu este mai presus de lege.

Independența justiției constituie o condiție prealabilă apărării statului de drept și garantării fundamentale a unui proces echitabil, putând fi compromisă de diferiți factori care riscă să aibă un impact negativ asupra administrării justiției, de exemplu, lipsa resurselor financiare, problemele privind pregătirea inițială și continuă a judecătorilor, **elemente nesatisfăcătoare legate de organizarea sistemului judiciar sau chiar răspunderea civilă și penală eventuală a judecătorilor**, astfel cum a reafirmat Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni în Avizul nr. 17 (2014)⁸.

În același sens, al obligației de respectarea a independenței justiției, a se vedea Avizul CCJE nr. 1(2001) - referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor.

Numai o putere judecătorească independentă poate pune efectiv în aplicare drepturile tuturor membrilor societății, independența fiind, astfel, o cerință

⁶ publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 23 februarie 2012

⁷ a se vedea pct. IV alin. 4 și alin. 6 din considerentele Curții Constituționale

⁸ Avizul nr. 17 (2014) asupra evaluării activității judecătorilor, calității justiției și respectării independenței sistemului judiciar, pct. 5

fundamentală care permite judecătorilor să apere democrația și drepturile omului⁹. În Avizul Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni nr. 18 (2015) s-a arătat că, deși se acceptă faptul că, sub rezerva prevederilor constituționale, deciziile de *finanțare a sistemului judiciar și de remunerare a judecătorilor* trebuie să fie, în cele din urmă, de competența legislativului, *de fiecare dată însă trebuie respectate standardele europene*¹⁰.

În Avizul nr. 1(2001)¹¹, Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni a subliniat: **«Independența judecătorească este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Judecătorii „au sarcina deciziei finale asupra vieții, libertăților, drepturilor, obligațiilor și proprietății cetățenilor”** (expunerea principiilor fundamentale ale Națiunilor Unite, preluate în declarația de la Beijing; și articolele 5 și 6 ale Convenției europene privind drepturile omului). **Independența acestora nu este o prerogativă sau un privilegiu în propriul lor interes ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției.**

Această independență trebuie să existe în raport cu societatea în general și cu părțile din orice litigiu asupra căruia judecătorii trebuie să se pronunțe. Puterea judecătorească este unul dintre cei trei piloni fundamentali, egali ca importanță, ai statului democratic modern. Ea are un rol și funcții importante în relația cu ceilalți doi piloni. Ea are grijă ca guvernele și administrațiile să poată fi trase la răspundere pentru acțiunile lor și, în ceea ce privește puterea legislativă, are sarcina de a se asigura că legile adoptate sunt aplicate și, într-o mai mică sau mai mare măsură, de a se asigura că acestea sunt în conformitate cu constituția sau cu orice altă legislație superioară (precum cea a Uniunii Europene). Pentru a-și putea îndeplini îndatoririle pe care le are în aceste domenii, puterea judecătorească trebuie să fie independentă față de aceste autorități, fapt care implică libertate față de relațiile inadecvate și de influența exercitată de aceste autorități. Astfel, independența servește ca o garanție a imparțialității. Acest lucru are, în special, implicații asupra a aproape toate aspectele legate de cariera unui judecător: de la pregătire la numire până la promovare și sancționare disciplinară.

⁹ Avizul nr. 18 (2015) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni - „Poziția puterii judecătorești și relația ei cu celelalte puteri ale statului în democrația modernă”, pct. 10.

¹⁰ *idem*, pct. 51

¹¹ Avizul CCJE nr. 1(2001) - referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, pct. 10, 11

I.10. Prin Principiile fundamentale privind independența puterii judecătorești¹² s-a stabilit că **este de datoria tuturor guvernelor și a celorlalte instituții de a respecta independența corpului de judecători**, fiind de datoria fiecărui stat membru să asigure resursele adecvate pentru a permite ca aceștia să își îndeplinească atribuțiile în mod corespunzător. De asemenea, art. 11 din Principiile fundamentale statuează că „*durata mandatului judecătorilor, independența acestora, siguranța lor, remunerația corespunzătoare, condițiile de muncă, pensiile și vârsta de pensionare sunt în mod adecvat garantate prin lege*”.

I.11. Recomandarea nr. R (94)12 cu privire la independența, eficacitatea și rolul judecătorilor a subliniat **importanța independenței judecătorilor în scopul întăririi preeminenței dreptului în statele democratice și în considerarea art. 6 CEDO**, precum și a „Principiilor fundamentale privind independența puterii judecătorești” (adoptate de ONU), **stabilind obligația statelor de a veghea ca statutul și remunerația judecătorilor să fie pe măsura demnității profesiei lor și a responsabilităților pe care și le asumă**.

Recomandarea CM/Rec. (2012)12 cu privire la judecători (independența, eficiența și responsabilitățile) afirmă, cu valoare de principiu, că independența judecătorului și a justiției trebuie să fie înscrise în Constituție sau la cel mai înalt nivel legal posibil în statele membre, și să facă apoi obiectul unor cu reguli mai specifice la nivel legislativ, iar **în cazul în care judecătorii consideră că independența lor este amenințată, ei ar trebui să poată recurge la un consiliu judiciar sau la o altă autoritate independentă, ori ei ar trebui să dispună de mijloace efective de remediere**¹³.

I.12. Potrivit Avizului nr. 685/2012 al Comisiei de la Veneția, „**respectul pentru Constituție nu poate fi limitat la executarea literală a dispozițiilor sale operaționale. Constituția prin însăși natura sa, în plus față de garantarea drepturilor omului, oferă un cadru pentru instituțiile statului, stabilește atribuțiile și obligațiile acestora. Scopul acestor dispoziții este de a permite buna funcționare a instituțiilor, în baza cooperării loiale dintre acestea. Șeful statului, Parlamentul, Guvernul, sistemul judiciar, toate servesc scopului comun de a promova interesele țării ca un întreg, nu interesele înguste ale unei singure instituții sau ale unui partid politic care a desemnat titularului funcției. Chiar dacă o instituție este într-o situație de putere, atunci când este în măsură să**

¹² act adoptat la al 7-lea Congres al Națiunilor Unite (26 august - 6 septembrie 1985) și aprobat prin rezoluțiile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite 40/32 din 29 noiembrie 1985 și 40/146 din 13 decembrie 1985

¹³ pct. 7, 8

influențeze alte instituții ale statului, trebuie să facă acest lucru având în vedere interesul statului ca un întreg, inclusiv, ca o consecință, interesele celorlalte instituții și cele ale minorității parlamentare”¹⁴.

Curtea Constituțională a afirmat principiul loialității constituționale, subliniind importanța colaborării dintre puteri, pentru buna funcționare a statului de drept, acestea trebuind să se manifeste în spiritul normelor de loialitate constituțională, comportamentul loial constituind o garanție a principiului separației și echilibrului puterilor în stat¹⁵.

I.13. În concluzie, subliniem că, astfel cum statuează Carta Europeană privind Statutul Judecătorilor¹⁶, acest statut *tinde să asigure competența, independența și imparțialitatea la care orice persoană se așteaptă în mod legitim din partea jurisdicțiilor și a fiecăruia sau fiecăreia dintre judecătorii cărora le este încredințată apărarea drepturilor sale. El exclude orice dispozitiv sau procedură care ar putea periclita încrederea în această competență, această independență sau această imparțialitate. Prezenta carte comportă în cele ce urmează dispozițiile care sunt în cea mai mare măsură în stare să garanteze realizarea acestor obiective. Aceste dispoziții urmăresc ridicarea nivelului garanțiilor în diferite state europene. Ele nu pot să justifice modificările statutelor naționale care tind să reducă nivelul deja atins al garanțiilor în țările respective.*

- Or, proiectul Legii de desființare a SIIJ încalcă principiul independenței justiției, determinând un real și inacceptabil regres în privința statutului judecătorilor și procurorilor, contrar documentelor internaționale relevante, precum și contrar dispozițiilor constituționale, astfel cum au fost reflectate în jurisprudența Curții Constituționale.

¹⁴ Avizul nr. 685/2012, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 93-a Sesiune Plenară (Veneția, 14-15 decembrie 2012), pct. 87, www.ccr.ro/uploads/aviz_ro.pdf

¹⁵ Decizia nr. 924 din 1 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 22 noiembrie 2012, Decizia nr. 1.431 din 3 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 12 noiembrie 2010, *apud.* I. Cochintu, *Constituționalizarea principiului loialității constituționale*, www.ccr.ro/uploads/cochintu.pdf

¹⁶ adoptată la Strasbourg, de participanții la Reuniunea multilaterală privind statutul judecătorilor în Europa, organizată de Consiliul Europei (8 și 10 iulie 1998), pct. 1.1., <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/106139>

II. Lipsa garanțiilor reale de independență din proiectul de lege. Afectarea evidentă a statului magistraților. Încălcarea deciziilor Curții Constituționale

II.1. Proiectul propune desființarea SIII, în toate componentele sale, cu consecința revenirii la situația anterioară anului 2018 – cuprinsă în art. 3 alin. 1 din Proiect –, când procurori cu grad profesional inferior aveau competența să ancheteze și să trimită în judecată judecători și procurori inclusiv cu grad de ÎCCJ, iar, pe de altă parte, să îi urmărească penal inclusiv pentru soluțiile pronunțate.

Desființarea SIII, fără introducerea unor garanții procedurale solide pentru judecătorii și procurorii investigați, este o propunere ce contravine în mod flagrant recomandărilor Comisiei de la Veneția cuprinse în Avizul 924/2018, și, de asemenea, reprezintă o revenire inacceptabilă la situația în care procurori cu grad profesional inferior vor putea, pe de o parte, să ancheteze și să trimită în judecată judecători și procurori cu grad de Înalță Curte, iar, pe de alta parte, să îi urmărească penal inclusiv pentru soluțiile pronunțate, **situație care face ca independența justiției, astfel cum este consacrată de documente internaționale asumate de România, să ajungă o simplă noțiune, fără conținut.**

II.2. Prin Decizia nr. 33/2018, Curtea Constituțională a stabilit că:

- „Sub aspectul înființării Secției pentru Investigarea Infrajeciunilor din Justiție, la nivelul celui mai înalt parchet național, Curtea reține că aceasta are ca scop crearea unei structuri specializate, cu un obiect determinat de investigație, și constituie o **garanție legală a principiului independenței justiției, sub aspectul componentei sale individuale, independența judecătorului.** Se asigură, pe această cale, o **protecție adecvată a magistraților împotriva presiunilor exercitate asupra lor, împotriva abuzurilor săvârșite prin sesizări/denuțuri arbitrare și se asigură o practică unitară, la nivelul acestei structuri de parchet, cu privire la efectuarea actelor de urmărire penală pentru infracțiunile săvârșite de magistrați**”¹⁷.

¹⁷ Decizia Curții Constituționale nr. 33/2018, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 146 din 15 februarie 2018, pct. 147

La fel, în Decizia nr. 547/2020, Curtea Constituțională a făcut trimitere expresă la Decizia nr. 33/2018 și, referitor la crearea SIIJ, a subliniat, din nou, ca „*înființarea SIIJ la nivelul celui mai înalt parchet național are ca scop crearea unei structuri specializate, cu un obiect determinat de investigație, și constituie o garanție legală a principiului independenței justiției, sub aspectul componentei sale individuale, independența judecătorului*”.

Ca atare, înființarea Secției este o garanție a principiului independenței justiției, care nu poate fi suprimat decât în condițiile în care se instituie în loc o garanție superioară, exigență pe care proiectul în dezbatere nu o îndeplinește.

De altfel, în sensul arătat s-a pronunțat și Comisia de la Venetia, recomandând ca regândirea SIIJ să fie dublată de “*acordarea unor garanții procedurale mai solide pentru judecătorii și procurorii investigați*”. Tot Comisia de la Venetia a subliniat că “*adeziunea corpului profesional la modelul propus (de anchetare a magistraților, n.n.) este o condiție esențială a eficacității acestuia*”.

- ▶ Or, **consultările repetate ale magistraților cu privire la desființarea SIIJ nu au obținut o astfel de adeziune, majoritatea largă a judecătorilor de la curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție votând împotriva unor astfel de inițiative.**
- ▶ Se impune să subliniem faptul că **procentajul de 85%, lansat și repetat în spațiul public de la nivelul Ministerului Justiției, ca reprezentând ponderea judecătorilor și procurorilor care au fost de acord cu desființarea SIIJ, în urma consultării lansate de Ministerul Justiției, este lipsit de acuratețe și nesuținut de realitate.** În primul rând, nu s-a dat nicio explicație, nu s-a arătat clar și punctual, de unde provine această cifră și pe ce bază a fost calculată. În Expunerea de motive la Proiectul de lege privind desființarea SIIJ¹⁸ se arată pur și simplu că, în urma centralizării punctelor de vedere ale instanțelor și parchetelor, 85,47% din procurorii respondenți și 77,22% din judecătorii respondenți au opinat în sensul abrogării prevederilor privind SIIJ. În al doilea rând, la un calcul aritmetic (cu toate că aceste cifre nu sunt exacte), nu rezultă un procentaj de 85%. În al treilea rând, în declarațiile publice s-a omis precizarea, în mod clar, a faptului că, fie și aceste cifre prezentate fără explicații și fără fundament, se referă la judecători și procurori **respondenți** la consultare,

¹⁸ p. 4, <http://www.cdep.ro/proiecte/2021/100/00/8/em66.pdf>

și **nu** la toți judecătorii și procurorii din sistemul judiciar. Așadar, în mod inadmisibil pentru o informație privind sistemul judiciar, lansată în spațiul public, nu s-a precizat că, **din totalul judecătorilor, numai un procentaj sub 50% s-au exprimat, cu ocazia consultărilor.** În mod inadmisibil, nu s-a precizat că **majoritatea judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la curțile de apel – dintre cei ce au răspuns – au opinat pentru menținerea SIIJ.** În mod inadmisibil, nu s-a prezentat faptul că, **dintre procurorii care au opinat pentru desființarea SIIJ (care nu au fost în procentaj de 77,22%!)**, o mare parte nu au agreat soluția revenirii la competența DNA în privința urmării penale a judecătorilor și procurorilor. În consecință, procentajul real de judecători și procurori care, la consultarea din 2019, au fost pentru desființarea SIIJ este unul minoritar (sub 50%) și, nicidecum, de 85%. Din informațiile noastre, situația este și mai clară la ultima consultare, cea la de începutul anului 2021, lansată, din nou, de Ministerul Justiției, pe aceeași temă.

II.3. Consecințele desființării SIIJ asupra încrederii în actul de justiție nu pot fi ignorate. Asociațiile noastre profesionale au demonstrat în repetate rânduri că înființarea SIIJ a fost o garanție necesară pentru independența justiției, în condițiile în care:

- magistrații au fost anchetați pentru soluțiile pronunțate,
- secretul deliberării a fost încălcat de procurorii DNA,
- au existat magistrați trimiși în judecată și suspendați din funcție pentru fapte nedeterminate sau pentru fapte ce nu există ori pentru hotărârile date,
- după cum au existat magistrați ce au fost interceptați de procurorii DNA în timpul și în legătură cu cauzele pe care le aveau de soluționat,
- procurorii DNA au solicitat dosare de la instanțe pentru o așa-zisă evaluare a măsurilor dispuse de judecători în procese aflate în desfășurare, în realitate aceasta nefiind o evaluare, ci o amenințare menită a-l forța pe judecător să pronunțe o anumită soluție conformă celor dorite de procuror¹⁹.

¹⁹ A se vedea interviul membrului Consiliului Superior al Magistraturii, judecător Simona Marcu, din data de 1 februarie 2010, <https://www.qmagazine.ro/jud-simona-marcu-dna-a-verificat-2166-de-hotarari-ale-unei-sectii-de-la-inalta-curte/>

II.4. Prin Hotărârea Plenului CSM nr. 225/15 octombrie 2020 s-a adoptat raportul Inspecției Judiciare privind Respectarea principiilor generale care guvernează activitatea Autorității judecătorești în cauzele de competență DNA sau în legătură cu acestea, cuprinde exemple concrete, punctuale, referitoare la anchete care au reprezentat presiuni la adresa judecătorilor și procurorilor, afectând independența acestora.

Controlul vizat de raportul Inspecției Judiciare a acoperit perioada 1 ianuarie 2014 -31 iulie 2018, iar din hotărârea Plenului CSM de aprobare a acestui raport rezultă următoarele concluzii esențiale:

- ▶ în total, la nivelul Structurii Centrale și al structurilor teritoriale ale Direcției Naționale Anticorupție au fost vizati 1962 de judecatori (351 în materie penală și 1590 în materie civilă - între care un membru al Curții Constituționale, 13 judecatori membri/foști membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și 16 inspectori judiciari);
- ▶ în 113 dosare privind judecatorii, iar in 163 dosare privind procurorii, anchetele au fost deschise din oficiu de catre DNA;
- ▶ în numeroase dosare, durata anchetelor a fost una vadit excesiva, ajungand la perioade ce au depasit frecvent 3-5 ani, iar intr-un caz durata a fost de 12 ani si sase luni!
- ▶ ofiteri ai Serviciului Român de Informații au efectuat in cauzele cu magistrati acte specifice activității de urmărire penală;
- ▶ procurorii DNA se sesizau din oficiu cu precădere împotriva judecătorilor și ii cercetau pentru solutiile dispuse in diferite cauze. Procurorii DNA se sesizau din oficiu cu privire la judecatori și în intervalele de timp în care aceștia aveau pe rol dosare cu inculpați trimiși în judecată de DNA;
- ▶ au fost solutionate în bloc foarte multe cauze lăsate în nelucrare, uneori chiar o perioadă foarte mare de timp, înaintea operaționalizării Secției de Investigare a Infrațiunilor din Justiție. De exemplu, un dosar deschis in 2013 din oficiu vizand procurori si judecatori din CSM, in care au fost dispuse masuri de supraveghere tehnica ce au vizat inclusiv membrii familiilor magistratilor anchetati, a fost clasat in 2018. Un dosar vizand un judecator de la Tribunalul Timis, inregistrat in 2006, a fost clasat in 2018, dupa 12 ani. In aceeasi situatie s-au aflat si alte dosare.

Pe baza tuturor acestor date rezultate din controlul Inspectiei Judiciare, Consiliul Superior al Magistraturii a conchis că: *“Practicile procurorilor DNA care au instrumentat cauze cu judecători în modalitățile mai jos menționate au reprezentat forme de presiune asupra acestora, cu consecințe directe în ceea ce privește înfăptuirea actului de justiție.”*

II.5. Subliniem ca **SIIJ este singura unitate de parchet în afara controlului și influenței politice, dat fiind ca numirea procurorilor în această secție se face doar de către Consiliul Superior al Magistraturii, garantul constituțional al independenței justiției**, ai carui membri sunt aleși democratic, în adunările generale ale judecătorilor și procurorilor. Neimplicarea politicului în numirea procurorilor din această secție este o necesară garanție de independență pentru magistrați, ce reflectă standardele europene, dar, mai ales, garanția, pentru cei anchetați sau judecați, ca procurorii și judecătorii vor avea în vedere doar probele dosarului și legea atunci când vor dispune o măsură sau vor pronunța o hotărâre.

- ▶ **Adoptarea proiectului de Lege privind desființarea SIIJ ar fi o probă a ignorării principiilor constituționale privind cooperarea loială între puterile statului, în condițiile în care, la data de 11 februarie 2021, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, după dezbateri ample și concrete, a avizat negativ acest proiect de lege. În acest context, subliniem că un alt proiect având același subiect și același efect, și anume desființarea SIIJ, a primit aviz negativ de la Consiliul Superior al Magistraturii, în data de 28 mai 2020.**

II.6. Așadar, este lesne de observat că se folosește cu obstință aceeași metoda, și anume solicitarea, în mod succesiv, a avizului CSM pe proiecte de legi având aceeași temă - desființarea SIIJ, în scopul obținerii rezultatului dorit de către puterea politică. Aceasta dovedește intenția vădită de preluare a controlului politic asupra justiției, în condițiile în care, în ultimii doi ani, desființarea SIIJ a fost singura problema referitor la care instanțele și parchetele au fost consultate repetat, iar CSM a dezbătut (și redezbătut) subiectul, celelalte problemele esențiale pentru independența și organizarea justiției fiind ori abandonate, ori ignorate, prin comparație cu singura „cestiune importantă, arzătoare la ordinea zilei”.

- ▶ **Amintim ca de-abia au trecut 6 luni, de la 20 iulie 2020, când Senatul a respins propunerea legislativă pentru desființarea SIIJ, după ce Camera Deputaților o respinsese la 30 iunie 2020, iar, așa cum am**

arătat, Plenul CSM a dat aviz negativ propunerii legislative la 28 mai 2020 și, din nou, la 11 februarie 2021.

III. Contextul factual și legal al creării SIIJ

III.1. Astfel cum asociațiile noastre profesionale au argumentat în mod repetat, în luările de poziție scrise și orale, **SIIJ s-a înființat ca urmare abuzurilor comise de procurorii DNA împotriva magistraților, abuzuri constatate și documentate pe larg în Raportul Inspecției Judiciare, adoptat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 225/2019.**

Raportul Inspecției Judiciare detaliază:

- modul în care, judecători și procurori, au fost cercetați de DNA cu privire la soluțiile pronunțate,
- arată numărul mare de magistrați interceptați,
- perioadele îndelungate în care au fost cercetați penal,
- perioadele intolerabil de lungi în care dosarele au fost lăsate în nelucrare pentru ca, în final, să fie clasate,
- precum și alte abuzuri factuale la adresa judecătorilor și procurorilor,
- toate reprezentând **un grav atentat la independența justiției și, în consecință, la drepturile și libertățile românilor.**

III.2. Prin Raportul MCV din 15 noiembrie 2017, Comisia Europeană a solicitat **„punerea în practică a unui sistem robust și independent de numire a procurorilor de rang înalt, pe baza unor criterii clare și transparente, cu sprijinul Comisiei de la Veneția, recomandând inclusiv revizuirea prevederilor art. 132 alin. (1) din Constituția României și modificarea Legii nr. 303/2004, astfel încât avizul CSM să capete caracter obligatoriu”**. Aceasta solicitare a fost reluată constant în Rapoartele MCV din anii următori, cât și în recomandările formulate prin rapoartele Grupului de State împotriva Corupției (GRECO) privind România, avizele Comisiei de la Veneția și ale Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE).

Toate aceste recomandări vizau, în esență, ca, în numirea procurorilor de rang înalt, rolul politicului să fie diminuat, in favoarea rolului Consiliului Superior al Magistraturii, garantul constituțional al independenței justiției.

- Singurul caz în care România s-a conformat acestor recomandări se regăsește în dispozițiile legale privind organizarea și funcționarea SIIJ. Astfel, SIIJ este singura structură de parchet din România în care nu doar procurorul-șef este numit de CSM, ci și procurorii cu funcții de execuție, rolul direct și hotărâtor al CSM fiind menit să asigure protecția față de influența politică în selecția și revocarea procurorilor cu funcții de conducere și a celor cu funcții de execuție din cadrul SIIJ.

În acest sens, Comisia de la Venetia a salutat, prin Avizul nr. 924/2018, „preocuparea legiuitorului de a asigura, în contextul noii secții propuse, garanții procedurale efective magistraților”, arătând că „este vorba în special de implicarea CSM în numirea procurorului șef al Secției, precum și a procurorilor din cadrul Secției, prin intermediul unui concurs de proiecte organizat de o comisie specială înființată în cadrul Consiliului. Același mecanism este preconizat și pentru revocare. Participarea plenului (i.e. judecători și procurori) este importantă întrucât Secția, deși va fi condusă de un procuror șef, va investiga atât procurori cât și judecători (a se vedea articolele 88³ până la 88³ din propunerea de modificare a Legii nr.304/2004)”.

De asemenea, Comisia de la Venetia a reținut că indicarea cu precizie în lege a criteriilor (inclusiv cel puțin 18 ani vechime în funcția de procuror) și a condițiilor procedurale pentru selectarea celor mai buni candidați, asigură câteva garanții importante de calitate.

III.3. Susținerile referitoare la faptul că o structură de parchet specializată, pentru anchetele penale vizându-i pe magistrați, le șubrezește independența trece în mod nepermis sub tăcere existența unei astfel de structuri în cadrul DNA, în perioada 2014-2018, și anume „Serviciul de combatere a corupției în justiție”, cu competența în privința judecătorilor și procurorilor.

- Diferența capitală este că, în timp ce SIIJ a fost creată prin lege, Serviciul pentru anchetarea magistraților, din cadrul DNA, a fost înființat prin ordin al procurorului-șef DNA (Ordinul nr. 10/31.2014). Înființarea acestui serviciu a avut loc cu **nerespectarea principiului transparenței activității justiției, ca serviciu public**, ordinul respectiv nefiind făcut public decât după o perioadă considerabilă de timp.
- În timp ce, în cazul SIIJ, există **garanțiile de independență** a justiției anterior enunțate și salutate de Comisia de la Venetia, acestea **lipseau în**

cazul Serviciului de la DNA. Procurorii erau numiți de procurorul-șef în cadrul DNA și desemnați să lucreze la „Serviciul de combatere a corupției în justiție” pe criterii netransparente, de către procurorul-șef al DNA care propunea și procurorul-șef al Serviciului.

- Mai mult, legea permitea, anterior modificărilor din 2018, **numirea în cadrul DNA a unor procurori cu o vechime mică în magistratură**, cu grad de parchet de pe lângă judecătoria, pe baza unui **simplicu interviu ținut în fața procurorului-șef al DNA și total lipsit de transparență**.
- De asemenea, se trece sub tăcere faptul că, deși **Serviciul a fost înființat în luna ianuarie 2014, ordinul ministrului justiției prin care s-a modificat Regulamentul de ordine interioară al DNA și s-a reglementat existența Serviciului a fost dat abia în luna mai 2015** (OMJ nr. 1643/C/15.05.2015).
- Așadar, **timp de aproape 1 an și 4 luni, Serviciul care avea în competență anchetarea penală a magistraților a existat fără emiterea ordinului ministrului în conformitate cu principiile constituționale ce reglementează organizarea Ministerului Public**. Astfel cum s-a reținut în Hotărârea Secției pentru procurori a CSM nr. 475/11 octombrie 2018 (prin care s-a desființat Serviciul de combatere a corupției în justiție de la DNA), **modificările în structura DNA „impun modificarea Regulamentului de ordine interioară al direcției”**.
- Judecătorii și procurorii (inclusiv cei de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție) **puteau fi anchetați și trimiși în judecată de procurori ce nu promovaseră prin concurs la gradul profesional de Parchet de pe lângă ICCJ, ci aveau grade profesionale ierarhic inferioare**.
- În toată perioada, **un judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție putea fi anchetat chiar și de un procuror cu grad profesional de judecătoria**.
- Pentru a fi numit procuror la Direcția Națională Anticorupție (DNA) se cerea o **vechime de numai 6 ani**, conform art. 87 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, anterior modificării. Potrivit art.

80 alin. 1 din Legea nr. 304/2004, DNA funcționează pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Procurorii încadrați la DNA au, deci, **competența să efectueze acte specifice celui mai înalt nivel ierarhic: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.**

- Prin comparație, **procurorii care nu făceau parte din această structură trebuiau să fie admiși la 3 concursuri de promovare foarte dificile, ca să poată fi numiți la acest nivel ierarhic.** Ei trebuiau să promoveze de la parchetul de pe lângă judecătoria la parchetul de pe lângă tribunal, cerându-li-se o vechime de 5 ani [art. 44 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, anterior modificărilor]. Apoi, trebuiau să promoveze de la parchetul de pe lângă tribunal la parchetul de pe lângă curtea de apel, vechimea necesară fiind de 6 ani [art. 44 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 303/2004, anterior modificărilor]. De asemenea, trebuiau să promoveze de la parchetul de pe lângă curtea de apel la Parchetul de pe lângă Înalta Curtea de Casație și Justiție, vechime cerută fiind de 8 ani [art. 44 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 304/2004, anterior modificărilor].
- **Revenirea la situația anterioară înființării SIIJ ar aduce prejudicii vădit vătămătoare sistemului judiciar, iar insistența în crearea unei astfel de situații nu poate avea altă justificare decât instituirea controlului politic asupra justiției.**

IV. Falsa problemă a „super-imunității” magistraților, prin crearea SIIJ

IV.1. Astfel cum rezultă, în mod punctual, din Decizia Curții Constituționale nr. 33/23 ianuarie 2018²⁰ referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, **Constituația și Codul de procedură penală stabilesc derogări de la competența materială obișnuită a parchetelor și instanțelor, având în vedere criteriul calității persoanei.**

²⁰ pct. 137-139

Astfel:

- a) *în cazul deputaților și senatorilor, urmărirea și trimiterea în judecată penală se pot face numai de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (art. 72 alin. 2 teza a 2-a din Constituție);*
- b) *în cazul punerii sub acuzare a Președintelui României și în cazul miniștrilor (art. 96 alin. 4 teza întâi, art. 109 alin. 2 teza finală din Constituție), competența de judecată aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție;*
- c) *în cazul judecătorilor Curții Constituționale, membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorilor de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, urmărirea penală și judecata în primă instanță sunt de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv Înaltei Curți de Casație și Justiție (art. 40 alin. 1, coroborat cu art. 56 alin. 6 Cod de procedură penală);*
- d) *în cazul judecătorilor de la judecătorii, tribunale, procurorilor de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe, urmărirea penală și judecata în primă instanță sunt de competența parchetului de pe lângă curtea de apel, respectiv curții de apel (art. 38 alin. 1 lit. c, coroborat cu art. 56 alin. 6 Cod procedură penală);*
- e) *în cazul judecătorilor tribunalelor militare, procurorilor militari de la parchetele militare care funcționează pe lângă aceste instanțe, generalilor, mareșalilor și amiralilor, urmărirea penală și judecata în primă instanță sunt de competența parchetului de pe lângă curtea militară de apel, respectiv curții militare de apel (art. 39 alin. 1 lit. c, d, coroborat cu art. 56 alin. 6 Cod procedură penală);*
- f) *în cazul magistraților-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, judecătorilor de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și procurorilor de la parchetele de pe lângă aceste instanțe, urmărirea penală și judecata în primă instanță sunt de competența parchetului de pe lângă curtea de apel, respectiv curții de apel (art. 38 alin. 1 lit. f, coroborat cu art. 56 alin. 6 Cod procedură penală);*
- g) *în cazul senatorilor, deputaților și membrilor din România în Parlamentul European, de membrii Guvernului, urmărirea penală și judecata în primă instanță sunt de competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv Înaltei Curți de Casație și Justiție (art. 40 alin. 1, coroborat cu art. 56 alin. 6 Cod de procedură penală);*

h) în cazul membrilor Curții de Conturi, președintelui Consiliului Legislativ, Avocatului Poporului, adjuncților Avocatului Poporului și chestorilor, urmărirea penală și judecata în primă instanță sunt de competența parchetului de pe lângă curtea de apel, respectiv curții de apel (art. 38 alin. 1 lit. g, coroborat cu art. 56 alin. 6 Cod procedură penală);

i) în cazul avocaților, notarilor publici, executorilor judecătorești, controlorilor financiari ai Curții de Conturi, precum și auditorilor publici externi, urmărirea penală și judecata în primă instanță sunt de competența parchetului de pe lângă curtea de apel, respectiv curții de apel (art. 38 alin. 1 lit. d, coroborat cu art. 56 alin. 6 Cod procedură penală).

- Prin urmare, așa cum a subliniat Curtea Constituțională în Decizia nr. 33/23 ianuarie 2018²¹, „... stabilirea unor reguli speciale de competență cu privire la o anumită categorie de persoane nu reprezintă un element de noutate în actualul cadru normativ procesual penal ...”. Așadar, nici anterior modificărilor aduse Legilor Justiției, judecătorii și procurorii nu erau urmăriți penal și judecați după regulile comune de competență.

IV.2. Poziția îndreptățită a asociațiilor noastre profesionale, în sensul respectării independenței justiției și eliminării presiunilor asupra judecătorilor și procurorilor, nu poate fi, nicidecum, catalogată ca demers pentru „super-imunitate”.

IV.2.1. În acest sens, reliefăm, o dată în plus, în mod concret, că Proiectul de lege privind desființarea SIIJ ignoră concluziile Raportului Inspecției Judiciare nr. 5488/IJ/2510/DIJ/1365/DIP/2018 privind "respectarea principiilor generale care guvernează activitatea Autorității Judecătorești în cauzele de competența Direcției Naționale Anticorupție vizând magistrați sau în legătură cu acestea", raport aprobat prin **Hotărârea Plenumului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 225 din data de 15.10.2019**, ce a scos la iveala faptul ca **DNA avea tinute deschise mii de dosare cu magistrați, unele pe perioade de timp de ani de zile**²².

IV.2.2. Proiectul de lege ignoră gravele presiuni puse pe judecători prin modul în care au fost anterior anchetate dosarele cu magistrați, inclusiv prin anchete ce priveau exclusiv hotărârile pronunțate de judecători;

²¹ pct. 142

²² http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/08_01_2020_97031_ro.pdf

IV.2.2. Proiectul de lege ignoră statuările Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni din Avizul 21/2018, asupra a două chestiuni esențiale:

- ◆ este perfect în acord cu principiile europene ca în anumite cazuri să fie înființate structuri specializate pentru anchetarea judecătorilor și procurorilor: „În funcție de istoria, tradițiile și structura administrativă a unui anumit stat, precum și de dimensiunea reală a corupției în interiorul sistemului, poate fi necesară înființarea unor organisme de investigare specializate și a unor procurori specializați care să lupte împotriva corupției în rândul judecătorilor”;
- ◆ este complet contrară principiilor europene interferența serviciilor de informații în justiție, „sub nicio formă lupta împotriva corupției în rândul judecătorilor nu ar trebui să conducă la interferența unui serviciu secret în justiție”²³;

IV.2.3. Proiectul de lege ignoră art. 88¹ alin. 1 din Legea nr. 304/2004 care prevede în mod clar că **SIIJ nu este o supra-structură, ci se înființează și funcționează în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție**. Mai mult, SIIJ este reglementată în Titlul III, Cap. II din Legea nr. 304/2004, care se referă la “Organizarea Ministerului Public” și are secțiuni privind Parchetul de pe lângă ICCJ, DIICOT, DNA, SIIJ, parchetele de pe lângă curțile de apel și tribunale, parchetele militare. **Toate aceste structuri de parchet sunt egal subordonate ierarhic Procurorului general**, fără a exista nicio excepție cu privire la SIIJ. De asemenea, art. 72 din Legea 304/2004 prevede că „Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție exercită, direct sau prin procurori anume desemnați, controlul asupra tuturor parchetelor” nu a fost nici modificat și nici abrogat. Ca atare, **subordonarea ierarhică a procurorului-șef al Secției față de Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este evidentă și rezultă incontestabil din lecturarea textelor legale**.

Curtea Constituțională a tranșat deja această problemă, arătând explicit că: “Din analiza coroborată a tuturor acestor norme rezultă că procurorul șef de secție din structura Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este subordonat conducătorului acestui parchet. Așa cum s-a precizat mai sus, **Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este o structură specializată din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel că procurorul șef al**

²³ <https://rm.coe.int/avis-no-21-du-ccje-en-roumain/168093ed29>

*acestei secții este subordonat ierarhic procurorului general al Parchetului de pe lângă Î.C.C.J.*²⁴;

IV.2.4. Proiectul de lege ignoră realitatea existența în sistemul judiciar la data înființării SIIJ, în contextul în care impresia unui fenomen de corupție și de infraționalitate răspândit în sistemul judiciar a fost creată de DNA, în primul rând prin sutele de dosare²⁵ deschise din oficiu fata de procurori și judecători, și care au fost ținute deschise ani de zile de către DNA.

Într-o perioadă de 5 ani, DNA a deschis din oficiu 276 de dosare din oficiu, ceea ce înseamnă că, în medie, DNA deschidea în fiecare lună câte 5 dosare vizând judecători sau procurori!

Prin **modul de gestionare publică a acestor dosare** – ample comunicate de presa ale DNA prin care anunțau începerea anchetelor, scurgeri de informații la presa din dosare aflate în perioada de ancheta, inclusiv transcripturi din interceptări, imagini cu magistrați încătușați²⁶ - au creat impresia corupției corpului de magistrați, chiar dacă aceștia au fost în final scoși de sub urmărire penală sau achitați.

A existat, de asemenea, o practică consolidată la nivelul DNA de a da **comunicate de presa detaliate ce includeau numele judecătorilor sau procurorilor acuzați, o descriere amplă a stării de fapt și a infracțiunilor de care erau acuzați, fără utilizarea expresiilor dubitative - ca reflectare a principiului nevinovăției -, comunicate ce erau ulterior preluate pe larg de presă.**

Dacă, însă, magistrații respectivi erau scoși de sub urmărire penală sau achitați, nu mai exista niciun fel de comunicare din partea DNA, publicul rămânând cu impresia vinovăției magistraților acuzați. Aceasta practică nu a reprezentat doar o **atingere severă adusă prezumției de nevinovăției, ci a determinat prejudicii grave imaginii justiției.**

²⁴ Decizia Curții Constituționale nr. 33/2018, pct. 149

²⁵ 163 dosare deschise din oficiu privind procurori și 113 dosare deschise din oficiu privind judecători

²⁶ Spre exemplu, imagini cu un judecător CCR arestat au fost intens preluate de media, <https://www.b1.ro/stiri/eveniment/toni-grebla-catuse-punga-de-plastic-223173.html>

V. În concluzie, coroborând argumentele punctuale anterior expuse, este evident ca intenția de desființare a singurei secții de parchet aflate în afara oricărui control politic va crea un precedent extrem de periculos pentru statul de drept din România.

- ▶ **Slăbirea statutului magistraților va avea consecințe grave, irevocabile asupra justiției ca serviciu public. Cum au subliniat, președinta Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) și președintele Asociației Internaționale a Judecătorilor (IAJ-UIM), cu ocazia conferinței din data de 18.01.2021, *independenta justiției este esențială pentru o societate independentă, iar a controla judecătorii înseamnă a controla hotărârile pe care aceștia le pronunță.***

De altfel, președintele CSM a susținut, într-un interviu din data de 28 ianuarie 2021, că este nevoie de o dezbatere pe tema unor „garanții” pentru judecători și procurori, neputând fi exclusă orice idee de garanție pe calificarea ca fiind super-imitate.

De notat că desființarea SIIJ a constituit obiectul altor trei proiecte legislative (Pl-x 52/2019, Pl-x 288/2019, Pl-x 252/2020), respinse de Senat, în calitate de cameră decizională. Desființarea SIIJ constituie și obiectul proiectului Legii privind organizarea judiciară, aflat în dezbatere publică, în această perioadă²⁷.

Având în vedere argumentele expuse, punctual fundamentate, precum și scopul și obiectivele asociațiilor noastre profesionale, de reprezentare a intereselor magistraților, promovare a libertății și demnității profesiei, apărare a statutului magistraților în statul de drept și a independenței justiției, **vă solicităm, în mod îndreptățit, să nu dați curs proiectului de lege privind desființarea SIIJ, dat fiind că acesta vatamă, în mod vădit, statutul judecătorilor și procurorilor, precum și sistemul judiciar în ansamblul său.**

Asociațiile noastre profesionale își exprimă, încă o dată, deschiderea la dialog pe care au avut-o în mod constant, însă, aceasta nu a însemnat și nu înseamnă trecerea cu vederea a propunerilor cu efecte negative pentru magistrați, pentru sistemul judiciar și, în consecință, pentru cetățeni.

- ▶ **Astfel cum s-a menționat în Avizul nr. 23(2020) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, „în promovarea și apărarea independenței judecătorilor și a justiției, asociațiile de judecători trebuie să desfășoare**

²⁷ http://www.just.ro/transparența-decizională/acte-normative/proiecte-in-dezbatere/?lcp_page0=4#lcp_instance_0

o gamă largă de activități. Independența unui judecător individual necesită un sistem judiciar independent²⁸. Independența exclude nu numai influența din exterior, dar și din interiorul sistemului judiciar²⁹. Asociațiile de judecători se pot ciocni adesea de amenințări, critici și atacuri neloiale. Dar este mult mai dificil să contracareze intervenția necuvenită sub formă de decizii ale autorităților competente care influențează cariera judecătorilor (de ex. în proceduri de numire, promovare, transfer, disciplinare și de evaluare etc.) sau de tot felul de decizii privind administrarea instanțelor judecătorești”³⁰.

Atitudinea noastră respectă imperativul menționat de președintele Curții Europene a Dreptului Omului, dl. Guido Raimondi³¹. După ce s-a referit expres la unul din principiile fundamentale ale statului de drept, și anume independența judecătorului, domnia sa a subliniat că *dacă judecătorii sfârșesc prin a le fi teamă să se exprime în exercițiul funcției lor, aceasta va conduce inevitabil la scăderea sau chiar dispariția unuia din fundamentele democrației.*

jud.dr. Andreea Ciucă, jud. Dana Gîrbovan, jud. Florica Roman, proc. Elena Iordache,

AMR

UNJR

AJADO

APR

²⁸ Recomandarea CM (2010) 12, pct. 4

²⁹ CEDO Parlov-Tkalcic vs. Croația, nr. 24810/06, pct. 86, Agrokompleks vs. Ucraina, nr. 23465/03, pct. 137 et alt.

³⁰ Avizul CCJE nr. 23(2020) – „Rolul asociațiilor de judecători în susținerea independenței justiției”, pct. 24, <https://rm.coe.int/opinion-23-en-ccje-2020/1680a03d4b>

³¹ discurs ținut cu ocazia deschiderii oficiale a anului judiciar, 27 ianuarie 2017: *Solemn hearing for the opening of the Judicial Year*, https://www.echr.coe.int/Documents/Speech_20170127_Raimondi_JY_ENG.pdf